



# Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 25 maj 2023\*

”Begäran om förhandsavgörande – Immaterialrätt – Upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidareändning via kabel – Direktiv 93/83/EEG – Artikel 1.2 – Överföring till allmänheten via satellit – Begrepp – Satellit-tv-leverantör – Sändning av program i en annan medlemsstat – Platsen för det utnyttjande genom vilket leverantören medverkar till en sådan överföring”

I mål C-290/21,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen, Österrike) genom beslut av den 20 april 2021, som inkom till domstolen den 5 maj 2021, i målet

**Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM)**

mot

**Canal+ Luxembourg Sàrl,**

ytterligare deltagare i rättegången:

**Tele 5 TM-TV GmbH,**

**Österreichische Rundfunksender GmbH & Co. KG,**

**Seven.One Entertainment Group GmbH,**

**ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH,**

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Arabadjiev, domstolens ordförande K. Lenaerts, tillika tillförordnad domare på första avdelningen, domstolens vice ordförande L. Bay Larsen, tillika tillförordnad domare på första avdelningen, samt domarna P.G. Xuereb och I. Ziemele (referent),

generaladvokat: M. Szpunar,

\* Rättegångsspråk: tyska.

justitiesekreterare: handläggaren S. Beer,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 8 juni 2022,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM), genom N. Kraft, Rechtsanwalt,
- Canal+ Luxemburg Sàrl, genom A. Anderl, Rechtsanwalt,
- Seven.One Entertainment Group GmbH och ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH, genom M. Boesch, Rechtsanwalt,
- Europeiska kommissionen, genom J. Samnadda och G. von Rintelen, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 22 september 2022 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

### **Dom**

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 1.2 a-c i rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidareändning via kabel (EGT L 248, 1993, s. 15; svensk specialutgåva, område 13, volym 25, s. 33) och artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 2001, s. 10).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM), en österrikisk organisation för kollektiv förvaltning av upphovsrätt, och Canal+ Luxembourg Sàrl (nedan kallat Canal+), en satellit-tv-operatör, angående det sistnämnda bolagets sändning av tv-program i Österrike.

### **Tillämpliga bestämmelser**

#### ***Unionsrätt***

##### *Direktiv 93/83*

- 3 Skälen 5, 14, 15 och 17 i direktiv 93/83 har följande lydelse:
  - ”5. Uppnåendet av dessa mål i fråga om gränsöverskridande satellitsändningar och vidareändning via kabel av program från andra medlemsstater försvåras för närvarande av ett antal olikheter mellan nationell upphovsrättslagstiftning och viss osäkerhet om innehållet i gällande rätt. Detta betyder att rättsinnehavaren utsätts för risken att få se sina

verk utnyttjade utan ersättning eller att enskilda innehavare av ensamrätt i olika medlemsstater kan blockera utnyttjandet av sina rättigheter. I synnerhet osäkerheten om innehållet i gällande rätt utgör ett direkt hinder för fri rörlighet av program inom gemenskapen.

...

14. Den osäkerhet beträffande vilka rättigheter som skall förvärfas vilken hindrar gränsöverskridande satellitsändningar bör elimineras genom att man definierar överföring till allmänheten via satellit på gemenskapsnivå. Denna definition bör på samma gång specificera var sändningen äger rum. En sådan definition är nödvändig för att undvika en samtidig tillämpning av flera nationella lagar på en enda sändning. Överföring till allmänheten via satellit inträffar bara när och i en medlemsstat där programbärande signaler sänds under en sändarorganisations ansvar och kontroll i en oavbruten överföringskedja till satelliten och sedan ned till jorden. Normala tekniska förfaranden som rör programbärande signaler bör inte anses vara avbrott i sändningskedjan.
15. Förvärv genom avtal om ensamrätt till sändningar bör ske i enlighet med lagstiftningen om upphovsrätt och närstående rättigheter i den medlemsstat där överföring till allmänheten via satellit sker.

...

17. När ersättningen för de förvärvade rättigheterna skall fastställas bör parterna ta hänsyn till alla sändningsaspekter, såsom den faktiska publiken, den potentiella publiken och språkversionen.”

4 Artikel 1 i detta direktiv har rubriken ”Definitioner”. I punkt 2 a-c i artikeln föreskrivs följande:

- a) I detta direktiv avses med *överföring till allmänheten via satellit* den handling som innebär att ett sändarföretag under sin kontroll och på sitt ansvar för in programbärande signaler avsedda för mottagning av allmänheten i en oavbruten överföringskedja som leder till satelliten och sedan ned till jorden.
- b) Överföring till allmänheten via satellit sker uteslutande i den medlemsstat där de programbärande signalerna under sändarföretagets kontroll och på dess ansvar förs in i en oavbruten överföringskedja som leder till satelliten och sedan ned till jorden.
- c) Om de programbärande signalerna är kodade äger en överföring till allmänheten via satellit rum under förutsättning att utrustning för avkodning av sändningen endast tillhandahålls allmänheten genom sändarföretaget eller med dess samtycke.”

5 I artikel 2 i detta direktiv anges följande:

”Medlemsstaterna ska föreskriva ensamrätt för upphovsmannen att ge tillstånd till överföring till allmänheten via satellit av upphovsrättsliga verk enligt de bestämmelser som anges i detta kapitel.”

### *Direktiv 2001/29*

- 6 Artikel 3 i direktiv 2001/29 har rubriken ”Rätten till överföring av verk till allmänheten och rätten att göra andra alster tillgängliga för allmänheten”. I punkt 1 i denna artikel föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda varje överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.”

### *Den österrikiska lagstiftningen*

- 7 I 17b § 1) Urheberrechtsgesetz (Upphovsrättslagen) av den 9 april 1936 (BGBl. 111/1936), i dess lydelse av den 27 december 2018 (BGBl. I 105/2018), föreskrivs följande:

”Vid satellitsändningar består den verksamhet som är förbehållen upphovsmannen i att de programbärande signalerna under sändarföretagets kontroll och på dess ansvar förs in i en oavbruten överföringskedja som leder till satelliten och sedan ned till jorden. Om inte annat följer av stycke 2 äger satellitsändningar därför endast rum i den stat där detta införande görs.”

- 8 I 59a § i denna lag föreskrivs följande:

”1. Rätten att använda radio- och tv-sändningar av verk, inklusive satellitsändningar, för samtidig, fullständig och oförändrad vidareändning via kabel kan bara göras gällande av upphovsrätsorganisationer; detta gäller dock inte för rätten att väcka talan vid domstol angående upphovsrättsintrång.

2. Radio- och tv-sändningar får användas för vidareändning i den mening som avses i stycke 1, om det vidareändande sändarföretaget har fått tillstånd för detta av den ansvariga upphovsrätsorganisationen.

3. Punkterna 1 och 2 ska dock inte tillämpas om det sändarföretag vars sändning vidareändas förfogar över vidareändningsrätten i den mening som avses i punkt 1.”

### **Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna**

- 9 AKM innehar en licens för utnyttjande av musikaliska verk som ger den rätt att i egenskap av förvaltare utöva sändningsrättigheter i Österrike.
- 10 Canal+, med säte i Luxemburg, erbjuder i Österrike, via satellit och mot betalning, paket av kodade program i högupplösning eller standardupplösning (nedan kallade de aktuella satellit-tv-paketen) från flera olika sändarföretag som är belägna i andra medlemsstater.
- 11 Införandet av var och en av de programbärande satellitsignalerna i överföringskedjan (upplänk) görs för det mesta av dessa sändarföretag själva, men ibland av Canal+, i dessa andra medlemsstater. Ett signalpaket som innehåller hela programmet i högupplösning med kompletterande information, såsom ljud- och undertextningsuppgifter, skickas. Efter det att

signalpaketet har ”skickats tillbaka” av satelliten, tas det emot av satellitmottagare inom satellitens täckningsområde. Det nämnda signalpaketet delas då upp och användaren kan få tillgång till de olika programmen på en terminal med hjälp av en dekoder.

- 12 De satellit-tv-paket som är aktuella i det nationella målet innehåller både avgiftsbelagda och gratis tv-program. De sistnämnda är inte kodade och kan i standardupplösning mottas av vem som helst i Österrike.
- 13 AKM väckte talan om, i huvudsak, att Canal+ skulle åläggas att upphöra med att sända satellitsignaler i Österrike och förpliktas att betala skadestånd. AKM gjorde gällande att motparten inte hade erhållit något tillstånd till ett sådant utnyttjande i de medlemsstater där sändningen eller överföringen till allmänheten via satellit äger rum och att AKM inte hade gett tillstånd till denna sändning i Österrike. AKM anser nämligen att nämnda sändning riktar sig till en ytterligare kategori av kunder till Canal+ som inte omfattas av de tillstånd som, i förekommande fall, beviljats i sändarmedlemsstaterna till de berörda sändarföretagen för överföring till allmänheten av de aktuella verken via satellit och att Canal+ borde ha inhämtat ett tillstånd från AKM för att sända satellitsignaler i Österrike. AKM anser följaktligen att Canal+ gör intrång i de rättigheter som organisationen förvaltar.
- 14 Canal+ har genmält att den, med sändarföretagens samtycke, endast tillhandahåller en infrastruktur som gör det möjligt att koda en signal som sändarföretagen utanför Österrike fört in i en överföringskedja som leder till en satellit. Enligt principen om sändarmedlemsstaten i artikel 1.2 b i direktiv 93/83 är det inte AKM utan endast upphovsrättsorganisationerna i sändarmedlemsstaterna som är behöriga att väcka talan angående den utnyttjandehandling som är aktuell i det nationella målet. Denna av Canal+ utförda utnyttjandehandling omfattas dessutom av de tillstånd som de berörda sändarföretagen har erhållit i sändarmedlemsstaterna.
- 15 Fyra bolag, däribland Seven.One Entertainment Group GmbH, ett sändarföretag med säte i Tyskland, och ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH, ett sändarföretag med säte i Österrike, gavs tillåtelse att intervensera i det nationella målet till stöd för Canal+.
- 16 Genom dom av den 31 oktober 2019 ogillade Handelsgericht Wien (Handelsdomstolen i Wien, Österrike) yrkandet om åläggande att upphöra med sändningar av satellitsignaler i Österrike, men biföll i huvudsak både yrkandet (som delvis framstälts i andra hand) om åläggande att upphöra med sändningar via satellit till österrikiskt territorium av de aktuella programbärande signalerna och yrkandet om företeende av därmed sammanhängande handlingar. Domen överklagades till Oberlandesgericht Wien (Regionala överdomstolen i Wien, Österrike), som i dom av den 30 juni 2020 i huvudsak gjorde samma bedömning. Sistnämnda domstol ansåg bland annat att de aktuella satellit-tv-paketen riktade sig till en ny publik, det vill säga en annan publik än den som avsågs med sändarföretagens fritt tillgängliga sändningar. Såväl AKM som Canal+ samt Seven.One Entertainment Group GmbH och ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH överklagade sistnämnda dom till den hänskjutande domstolen.
- 17 Den hänskjutande domstolen anser, med hänvisning till punkterna 61 och 69 i domen av den 13 oktober 2011, Airfield och Canal Digitaal (C-431/09 och C-432/09, EU:C:2011:648), som även den rörde en satellit-tv-leverantör, att det skulle kunna anses att såväl sändarföretagets utnyttjandehandling som satellit-tv-leverantörens medverkan ska anses ske uteslutande i den medlemsstat där de programbärande signalerna förs in i den berörda överföringskedjan. En

sådan leverantör begränsar sig nämligen, vid bedrivandet av sin verksamhet vid sidan av sändarföretaget, till att medverka i den ursprungliga handlingen, som är en enda och odelbar handling som består i sändning via satellit.

- 18 Om så inte vore fallet, uppkommer frågan i vilken utsträckning denna leverantörs konkreta utnyttjandehandlingar gör intrång i upphovsrätten på grund av att en publik potentiellt kan nå i den medlemsstat där signalerna tas emot. Det ska i detta sammanhang avgöras huruvida den omständigheten att nämnda leverantör i de aktuella satellit-tv-paketerna även erbjuder gratis tv-program är relevant, med hänsyn till att dessa program redan är fritt tillgängliga för alla användare inom täckningsområdet.
- 19 Mot denna bakgrund beslutade Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen, Österrike) att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 1.2 b i direktiv [93/83] tolkas så, att inte enbart sändarföretaget utan även en satellit-tv-leverantör, vilken deltar i den odelbara och enhetliga sändningshandlingen, utför en handling som utgör utnyttjande, vilken eventuellt kräver samtycke, uteslutande i den stat där de programbärande signalerna under sändarföretagets kontroll och på dess ansvar förs in i en oavbruten överföringskedja som leder till satelliten och sedan ned till jorden, med den följderna att det förhållandet att satellit-tv-leverantören medverkar vid sändningarna inte kan medföra intrång i upphovsrätten i mottagarlandet?

2) Om fråga 1 besvaras nekande:

Ska begreppet ’överföring till allmänheten’ i artikel 1.2 a och c i direktiv [93/83] och artikel 3.1 i direktiv [2001/29] tolkas så, att en medverkande satellit-tv-leverantör som, i egenskap av en annan aktör som deltar i en överföring till allmänheten via satellit, slår ihop flera kodade högupplösta signaler av både gratis tv-program och avgiftsbelagda tv-program till ett paket och erbjuder sina kunder en på detta sätt skapad egen audiovisuell produkt mot vederlag, måste ha ett särskilt tillstånd från innehavaren av berörda rättigheter även med avseende på det skyddade innehållet i de gratis tv-program som ingår i programpaketet, trots att leverantören i detta avseende endast ger sina kunder tillgång till sådana verk som redan är fritt tillgängliga för alla inom täckningsområdet, om än i en sämre kvalitet (standardupplösning)?”

## Prövning av tolkningsfrågorna

### *Den första frågan*

- 20 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 1.2 b i direktiv 93/83 ska tolkas så, att för det fall en satellit-tv-leverantör är skyldig att, för en överföring till allmänheten via satellit i vilken denne deltar, inhämta tillstånd från innehavarna av de berörda upphovsrättigheterna och närstående rättigheterna, behöver detta tillstånd, i likhet med det tillstånd som det berörda sändarföretaget beviljats, endast inhämtas i den medlemsstat där de programbärande signalerna förs in i den överföringskedja som leder fram till satelliten.
- 21 Enligt artikel 1.2 b i direktiv 93/83 ska överföring till allmänheten via satellit anses ske endast i den medlemsstat där de programbärande signalerna, under sändarföretagets kontroll och på dess ansvar, förs in i en oavbruten överföringskedja som leder till satelliten och sedan ned till jorden.

- 22 För att bestämmelsen i artikel 1.2 b i direktiv 93/83 ska vara tillämplig måste det röra sig om en "överföring till allmänheten via satellit" i den mening som avses i artikel 1.2 a och c. I sistnämnda bestämmelser föreskrivs villkor som samtliga ska vara uppfyllda för att det ska föreligga en sådan överföring. En sändning utgör således en enda "överföring till allmänheten via satellit" om följande krav är uppfyllda: För det första ska den startas genom ett "införande" av de programbärande signalerna som utförs "under sändarföretagets kontroll och på dess ansvar". För det andra ska dessa signaler föras in "i en oavbruten överföringskedja som leder till satelliten och sedan ned till jorden". För det tredje ska signalerna vara "avsedda för mottagning av allmänheten" och för det fjärde ska, för det fall signalerna är kodade, utrustning för avkodning av dessa "tillhandahåll[as] allmänheten genom sändarföretaget eller med dess samtycke" (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 oktober 2011, *Airfield och Canal Digitaal*, C-431/09 och C-432/09, EU:C:2011:648, punkt 52).
- 23 Vad gäller en sådan sändning som den som är aktuell i det nationella målet har EU-domstolen redan slagit fast att såväl en indirekt som en direkt överföring av tv-program, vilken uppfyller samtliga dessa kumulativa villkor, ska anses utgöra en enda överföring till allmänheten via satellit och därmed anses utgöra en odelbar överföring. Den omständigheten att en sådan överföring är odelbar på det sätt som avses i artikel 1.2 a och c innebär emellertid inte att satellit-tv-leverantören får medverka vid denna överföring utan tillstånd från de berörda rättsinnehavarna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 oktober 2011, *Airfield och Canal Digitaal*, C-431/09 och C-432/09, EU:C:2011:648, punkterna 69 och 70).
- 24 Det framgår nämligen av artikel 2 i direktiv 93/83, jämförd med skäl 17 i samma direktiv, att tillstånd från upphovsrättsinnehavarna måste inhämtas för varje överföring till allmänheten via satellit av skyddade verk och att det vid fastställandet av rättsinnehavarnas skäliga ersättning för en sådan överföring av deras verk ska tas hänsyn till alla sändningsaspekter, såsom sändningens faktiska publik och dess potentiella publik (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 oktober 2011, *Airfield och Canal Digitaal*, C-431/09 och C-432/09, EU:C:2011:648, punkterna 71 och 73).
- 25 Ett sådant tillstånd måste bland annat inhämtas av den som startar en sådan överföring eller medverkar i den på ett sådant sätt att skyddade verk genom överföringen blir tillgängliga för en ny publik, det vill säga en publik som upphovsmännen till de skyddade verken inte beaktade när de gav en annan person tillstånd (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 oktober 2011, *Airfield och Canal Digitaal*, C-431/09 och C-432/09, EU:C:2011:648, punkt 72).
- 26 Domstolen har i detta avseende redan påpekat att enligt artikel 1.2 a i direktiv 93/83 startas en sådan överföring till allmänheten via satellit som är i fråga i det nationella målet av det sändarföretag under vars kontroll och på vars ansvar de programbärande signalerna förs in i den överföringskedja som leder till satelliten. Det är dessutom utrett att nämnda företag på detta sätt i allmänhet gör de skyddade verken tillgängliga för en ny publik. Följaktligen är detta företag skyldigt att inhämta det tillstånd som föreskrivs i artikel 2 i direktiv 93/83 (se dom av den 13 oktober 2011, *Airfield och Canal Digitaal*, C-431/09 och C-432/09, EU:C:2011:648, punkt 75).
- 27 Eftersom en sådan överföring till allmänheten via satellit enligt bestämmelsen i artikel 1.2 b i direktiv 93/83 endast anses äga rum i den medlemsstat där de programbärande signalerna förs in i den överföringskedja som leder till satelliten, är sändarföretaget endast skyldigt att erhålla ett sådant tillstånd i denna medlemsstat.

- 28 Vid fastställandet av upphovsrättsinnehavarnas skäligen ersättning för en sådan överföring av deras verk ska emellertid, såsom det har erinrats om i punkt 24 ovan, samtliga aspekter av den berörda sändningen beaktas, såsom sändningens faktiska publik och dess potentiella publik. När en del av denna faktiska eller potentiella publik befinner sig i andra medlemsstater än den där de programbärande signalerna förs in i den överföringskedja som leder till satelliten ankommer det i förekommande fall på de olika berörda upphovsrättsorganisationerna att finna lämpliga lösningar för att säkerställa en skälig ersättning till rättsinnehavarna.
- 29 Det kan emellertid inte uteslutas att andra aktörer medverkar vid en överföring till allmänheten via satellit, och därigenom gör verk och andra skyddade alster tillgängliga för en större publik än den som det berörda sändarföretaget avsåg, det vill säga en publik som upphovsmännen till dessa verk eller alster inte beaktade när de gav sändarföretaget tillstånd att använda dem. I ett sådant fall omfattas inte dessa aktörers medverkande av det tillstånd som beviljats nämnda företag. Så kan bland annat vara fallet när en aktör utvidgar den personkrets som har tillgång till denna överföring och således gör verk eller andra skyddade alster tillgängliga för en ny publik (se dom av den 13 oktober 2011, *Airfield och Canal Digitaal*, C-431/09 och C-432/09, EU:C:2011:648, punkterna 76 och 77).
- 30 Det framgår emellertid av ordalydelsen i artikel 1.2 b i direktiv 93/83 och av systematiken i artikel 1.2 a-c att för det fall satellit-tv-leverantören är skyldig att, för den överföring till allmänheten via satellit i vilken denne deltar, inhämta tillstånd från innehavarna av de berörda upphovsrättigheterna och närstående rättigheterna, måste detta tillstånd, i likhet med det tillstånd som beviljats det aktuella sändarföretaget, endast inhämtas i den medlemsstat där de programbärande signalerna förs in i den överföringskedja som leder till satelliten.
- 31 Denna slutsats stöds dessutom av det mål som eftersträvas med artikel 1.2 b i direktiv 93/83. För det första framgår det av skälen 5 och 14 i detta direktiv att den rättsliga osäkerhet som följer av de existerande olikheterna mellan de nationella upphovsrättslagstiftningarna utgör ett direkt hinder för den fria rörligheten för program inom Europeiska unionen och att den rättsliga osäkerheten om vilka rättigheter som ska förvärvas, vilken hindrar gränsöverskridande vidareändring av program via satellit, ska undanröjas genom att begreppet överföring till allmänheten via satellit definieras på unionsnivå, bland annat för att undvika att flera nationella lagstiftningar är tillämpliga samtidigt på en och samma sändning. För det andra anges i skäl 15 i det nämnda direktivet att förvärv genom avtal om ensamrätt till sändningar bör ske i enlighet med lagstiftningen om upphovsrätt och närstående rättigheter i den medlemsstat där överföring till allmänheten via satellit sker.
- 32 Det framgår således av skälen 5, 14 och 15 i direktiv 93/83 att artikel 1.2 b i direktivet syftar till att säkerställa att all ”överföring till allmänheten via satellit”, i den mening som avses i artikel 1.2 a och c, uteslutande omfattas av den lagstiftning om upphovsrätt och närstående rättigheter som gäller i den medlemsstat där de programbärande signalerna förs in i den överföringskedja som leder till satelliten. Det skulle således strida mot detta mål om satellit-tv-leverantören behövde inhämta tillstånd från de berörda innehavarna av upphovsrätt och närstående rättigheter även i andra medlemsstater.
- 33 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan besvaras enligt följande: Artikel 1.2 b i direktiv 93/83 ska tolkas så, att för det fall en satellit-tv-leverantör, för en överföring till allmänheten via satellit i vilken denne deltar, är skyldig att inhämta tillstånd från innehavarna av



de berörda upphovsrättigheterna och närstående rättigheterna, behöver detta tillstånd, i likhet med det tillstånd som beviljats det berörda sändarföretaget, endast inhämtas i den medlemsstat där de programbärande signalerna förs in i den överföringskedja som leder till satelliten.

### *Den andra frågan*

- 34 Med hänsyn till svaret på den första frågan saknas anledning att besvara den andra frågan.

### **Rättegångskostnader**

- 35 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

**Artikel 1.2 b i rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidaresändning via kabel**

**ska tolkas så,**

**att för det fall en satellit-tv-leverantör, för en överföring till allmänheten via satellit i vilken denne deltar, är skyldig att inhämta tillstånd från innehavarna av de berörda upphovsrättigheterna och närstående rättigheterna, behöver detta tillstånd, i likhet med det tillstånd som beviljats det berörda sändarföretaget, endast inhämtas i den medlemsstat där de programbärande signalerna förs in i den överföringskedja som leder till satelliten.**

Underskrifter